

Kurslängder

Det genomsnittliga totala antalet kurstimmar per kursdeltagare var 31 timmar. Skillnaderna i kurslängder var betydande mellan företag tillhörande olika näringsgrenar. Det genomsnittliga totala antalet kurstimmar per kursdeltagare översteg sålunda 50 timmar i näringsgrenarna 'Stödtjänster till finansiell verksamhet' och 'Tillverkning av transportmedel' medan motsvarande antal kurstimmar var ca 20 timmar i näringsgrenarna 'Hotell och restaurangverksamhet' och 'Detaljhandel utom med motorfordon'. I genomsnitt var däremot det totala antalet kurstimmar per kursdeltagare i stort sett ca 30 timmar i privatägda företag tillhörande olika storleksklasser vad gäller antalet anställda.

Utbildningsplaner och utbildningsbudgetar

Vart fjärde privatägt företag hade en skriftlig kollektiv utbildningsplan och vart annat privatägt företag hade en utbildningsbudget för personalutbildning. De tre vanligaste skälen till varför man hade en utbildningsplan var man ville få certifiering enligt ISO 9000, för att engagera personalen på alla nivåer eller för att man hade en varaktig överenskommelse mellan de anställda och företaget. Den klart vanligaste anledningen till att man inte hade en utbildningsplan var att det inte ansågs nödvändigt med hänsyn till företagets storlek. Andra skäl som anfördes var bl.a. tidsbrist och att personalutbildning enbart gavs när anställda eller deras arbetsledare framför önskemål om detta.

Utvärdering av kurser

Ca 5 650 företag av de totalt ca 20 940 företagen som tillhandahållit kurser hade formella rutiner för utvärdering av utbildningen. Det vanligaste sättet på vilket utvärderingen utfördes var att mäta hur nöjda deltagarna var, genom att mäta hur nya färdigheter används i arbetet och genom test för att bekräfta att deltagarna har skaffat sig nya färdigheter. Det vanligaste skälen till varför man inte gjorde utvärderingar av kurser var tidsbrist följt av att man inte prioriterade utvärdering och att man ansåg att det var svårt att få tillförlitliga resultat av en utvärdering.

Uppgifterna i detta temablad är hämtade från SCB:s undersökning, Företagsutbildning i Sverige 1999.

Kontaktpersoner:

Lennart Forssén, tel 019-17 65 65
lennart.forssen@scb.se
Ola Hagfall, tel 019-17 63 73
ola.hagfall@scb.se

Statistik om personalutbildning återfinns bl.a. i:

Statistiska meddelanden (SM) serie UF39SM
Bakgrundsfakta till Arbetsmarknads- och Utbildningsstatistiken
Utbildningsstatistisk årsbok
SCB:s webbplats: <http://www.scb.se>
Statistik om personalutbildning:
http://www.scb.se/utbildning/bef_utbild/persutbild/persutb.asp
Detta material finns som pdf-fil under länken:
<http://www.scb.se/utbildning/temablad/Temablad.asp>

Tema utbildning 2002:1

Personalutbildning i privat sektor 1999

Inom EU-kommissionen är medvetenheten stor om personalutbildningens betydelse för att Europas olika länder globalt sett skall kunna vara konkurrenskraftiga. Av bl.a. detta skäl har det genomförts en EU-undersökning om personalutbildning i privatägda företag med minst tio anställda.

Förutom alla de 15 EU-länderna deltog även tio andra europeiska länder i denna undersökning. EU kommer att publicera resultat från denna undersökning för alla deltagande länder i ett antal rapporter under våren 2002. Resultat kommer även att läggas in i EU:s databas New Cronos.

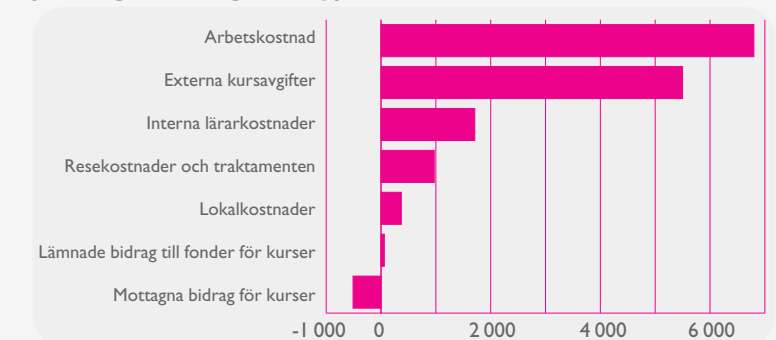
Detta temablad innehåller statistik från den svenska delen av den nämnda EU-undersökningen. Urvalet till den svenska undersökningen utgjordes av ca 5 800 av totalt ca 25 200 företag i Sverige med tio eller flera anställda inom näringsgrenar där det privata ägandet är dominerande.

Arbetskostnader är den största kostnadsposten

Den största kostnadsposten för de privatägda företagens personalutbildning är arbetskostnader för den tid personalen är på kurs. Den näst största kostnadsposten är externa kursav-

gifter följt av interna lärarkostnader. Totala nettokostnaden är ca 14 900 kr per kursdeltagare vilket motsvarar ca 490 kr per kurstimme. Med undantag för de allra största företagen så är det något högre kostnader totalt sett både per kursdeltagare och per kurstimme i stora företag jämfört med i mindre företag.

Kostnader för personalutbildningskurser per kursdeltagare i privatägda företag efter typ av kostnad 1999. Kronor

Kostnader per kursdeltagare i privatägda företag 1999. Kronor

Antal anställda	Arbetskostnad för kursdeltagande	Externa kursavgifter	Resekostnader och traktamenten	Interna lärarkostnader	Lokal-kostnader	Lämnade bidrag till fonder för personalutbildningskurser	Mottagna bidrag/ ersättningar för personalutbildningskurser	Totalkurskostnad netto per kurstimme
10-19	5 800	4 600	770	1 330	280	40	1 680	390
20-49	6 500	5 800	800	1 720	260	130	1 410	450
50-249	5 800	5 700	880	1 190	350	30	780	510
250-499	6 700	5 700	1 130	1 750	450	20	310	510
500-999	8 500	7 000	1 240	1 480	350	20	80	550
1000-	7 000	4 800	960	2 100	430	90	130	470
Totalt	6 800	5 500	970	1 710	370	60	510	490

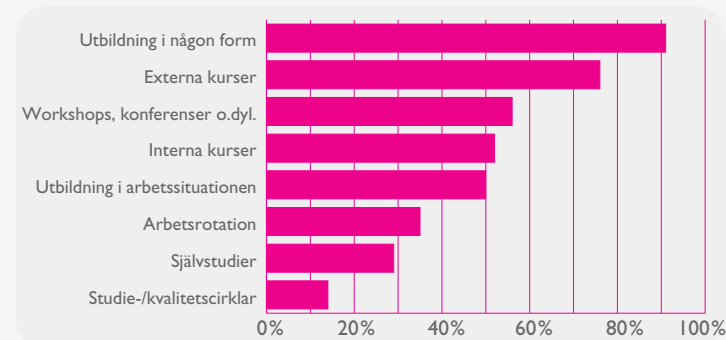
Vanligt med personalutbildning

Drygt 90 procent av de svenska företagen har någon form av personalutbildning och det förekommer i praktiskt taget alla företag med 50 eller fler anställda. De vanligaste formerna är externa kurser och deltagande i workshops, konferenser och liknande följt av deltagande i interna kurser samt utbildning i anslutning till arbetsituationen.

Det är betydande skillnader både vad gäller formerna för och omfattningen av personalutbildningen i företag av olika storlek.

Cirka nio procent av företagen tillhandahöll ingen form av personalutbildning. Det vanligaste skälet till detta var att man ansåg att de anställda redan hade de yrkeskunskaper som företaget behövde följt av att man normalt sett rekryterade personer med de yrkeskunskaper som behövdes och att man ansåg att kostnaderna för personalutbildning var för höga.

Privatägda företag efter typ av personalutbildning 1999

Privatägda företag efter företagsstorlek och typ av personalutbildning 1999. Procent

Företag med ...	Företag med ...							
	Antal anställda	Totalt antal företag	Interna kurser	Externa kurser	Utbildning i arbets-situationen	Arbets-rotation	Studie-/kvalitets-cirklar	Själv-studier
10-19	11 760	39	64	38	25	10	22	45
20-49	7 990	53	82	53	36	12	27	56
50-249	4 360	76	91	68	50	21	39	74
250-499	510	94	97	78	69	35	58	88
500-999	360	98	97	79	52	36	85	95
1000-	220	100	98	91	84	61	83	97
Totalt	25 190	52	76	50	35	14	29	56

Kvinnor och män på kurs

Det är vanligtvis relativt små skillnader mellan kvinnor och män vad gäller deltagande i personalutbildning. Personalutbildning är mindre frekvent i mindre företag, men andelen kvinnor respektive män som deltagit i personalutbildning är i stort sett lika för företag av samma storlek. Drygt 2/3 av såväl kvinnor som män i företag med 500 eller fler anställda deltog i personalutbildningskurser. Motsvarande andel kvinnor och män i företag med 10-19 anställda var något mindre än hälften.

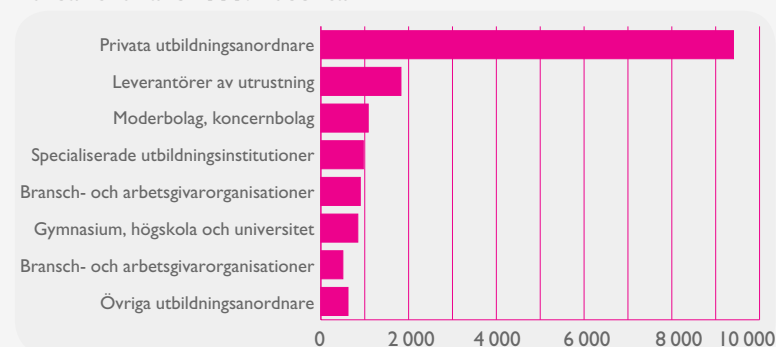
Privatägda företag efter företagsstorlek 1999

Antal anställda	Totalt antal anställda	Andel anställda kvinnor	Andel kursdeltagare i procent	Andel kursdeltagande kvinnor i procent
10-19	160 000	33	47	48
20-49	245 000	34	53	55
50-249	431 000	35	53	52
250-499	174 000	33	57	56
500-999	243 000	38	72	71
1000-	676 000	36	68	69
Totalt	1 930 000	35	61	61

Interna och externa kurstimmar

Det totala antalet kurstimmar var 19,6 miljoner. Av dessa fördelade sig ca 55 procent på internt anordnade kurser och ca 45 procent på externt anordnade kurser. Av vidstående diagram framgår fördelningen av antalet externt anordnade kurstimmar på olika kursanordnare. Den helt dominerande kursanordnaren av externt anordnade kurser är 'Privata utbildningsanordnare' med ca 58 procent.

Fördelning av externt anordnade kurstimmar på externa kursanordnare 1999. Tusental

Privatägda företag efter näringsgren 1999

Näringsgren	Totalt antal företag	Totalt antal anställda	Andel kursdeltagare i procent	Andel kursdeltagande kvinnor i procent
El-, gas-, värme- och vattenförsörjning	250	25 000	91	91
Finansiell verksamhet	250	61 000	87	89
Tillverkning av transportmedel	340	91 000	78	76
Utvinning av mineraler	60	8 000	74	68
Tillv. av gummi, plast och kemikaliska produkter	720	75 000	69	72
Stödtjänster till finansiell verksamhet	120	17 000	68	74
Post- och telekommunikationer	70	97 000	66	68
Fastighets-, företags-, samhälliga och personliga tjänster	5 870	432 000	63	61
Tillverkning av el- och optikprodukter m.m.	1 680	177 000	63	62
Papperstillverkning och förlagsverksamhet	910	82 000	63	59
Tillverkning av metaller	1 570	100 000	60	63
Detaljhandel utom med motorfordon	2 090	142 000	57	58
Byggverksamhet	2 610	133 000	56	61
Parti- och agenturhandel utom med motorfordon	3 130	130 000	55	55
Livsmedels-, dryckes- och tobaksframställning	530	59 000	52	55
Textil- och lädertillverkning	200	13 000	51	46
Handel med och service av motorfordon, drivmedelsförsäljning	830	42 000	50	45
Transport, magasinering och kommunikation	1 810	130 000	47	58
Hotell- och restaurangverksamhet	1 220	59 000	45	45
Återvinning, tillverkning av trä och möbler m.m.	930	58 000	35	35
Totalt	25 190	1 930 000	61	61

Personalutbildning efter företagets näringsgren

Personalutbildningskurser är vanligast inom näringsgrenarna 'El-, gas-, värme- och vattenförsörjning' samt 'Finansiell verksamhet'. Nio av tio anställda inom dessa näringsgrenar deltog i minst en personalutbildningskurs. Deltagandet i personalutbildningskurser är lägst inom näringsgrenarna 'Återvinning och tillverkning av möbler' samt 'Hotell- och restaurangverksamhet'. Inom dessa näringsgrenar deltog 35 respektive 45 procent av de anställda i någon personalutbildningskurs.

Kursinnehåll

Det vanligaste ämnesområdet var datorteknik/användning och IT med ca 23 procent av den totala kurstiden, följt av teknik och tillverkning (ca 15 procent) och personliga färdigheter (ca 14 procent). Betydande skillnader föreligger mellan företag tillhörande olika näringsgrenar när det gäller fördelningen av antalet kurstimmar på olika ämnesområden. Vissa skillnader föreligger även mellan företag av olika storlek. Det förekommer t.ex. betydligt fler språkkurser i större än i mindre företag.

Fördelning av andel kurstimmar efter ämnesområde 1999

